

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 6Csp/81/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319208323
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2022:8319208323.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, P.O.BOX 205, Bratislava proti žalovanému Q. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. K. D., právne zastúpeného JAKUBIS & PARTNERS s.r.o., Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 4395,87 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

II. Priznáva žalovanému vo vzťahu k žalobcovi právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou podanou na tunajšom súde dňa 02.12.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 4 395,87 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.04.2017 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvoril jeho právny predchodca - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. dňa 31.08.2015 zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX/XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovanému sumu pôžičky 5 000,- eur. Podľa zmluvy o poskytnutí pôžičky mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 134,07 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 8 044,20 eur. Do podania žaloby uhradil žalovaný 2 091,05 eur. Vzhľadom k tomu, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca dňa 26.02.2017 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia zosplatnenia úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.04.2017 úver zosplatnil. Do podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavoval sumu 4 395,87 eur, pričom dohodnutá zmluvná pokuta v nej nie je zahrnutá, pretože žalobca si ju neuplatnil. Právny predchodca žalobcu si zároveň uplatnil aj zákonné úroky z omeškania.

3. Uznesením zo dňa 17.08.2020 súd na základe postúpenia vymáhanej pohľadávky pripustil, aby na miesto doterajšieho žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. do tohto konania vstúpila obchodná spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154.

4. Súd rozsudkom 6Csp/81/2019 zo dňa 24. 05. 2021 zaviazal žalovaného uhradiť žalobcovi 2 908,95 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 28.4.2017 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi vo

vzťahu k žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 32,34% z celkových trov s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.“

5. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o pôžičke, ktorá je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalovanému bola poskytnutá pôžička vo výške 5.000,- eur, ktorú sa zaviazal splatiť formou pravidelných mesačných splátok vo výške 134,07 eura pri počte splátok 60. Žalovaný titulom splatenia pôžičky ku dňu rozhodovania vo veci uhradil sumu 2.091,05 eura. Dospel k záveru, že predmetný spotrebiteľský úver formou pôžičky je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov. Z dôvodu konštatovanej a právne zdôvodnenej bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalovaného, tento bol tak na istine úveru povinný zaplatiť sumu 5.000,- eur, teda sumu, ktorá mu bola zo strany veriteľa reálne poskytnutá. Zo strany žalovaného už boli celkovo uhradené finančné prostriedky vo výške 2.091,05 eura pred podaním žaloby, teda na istine je povinný zaplatiť ešte sumu 2.908,95 eura, a preto v tejto časti žalobe vyhovel. V prevyšujúcej časti žalobu pre preukázanú bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru zamietol. Uzavrel, že v danom prípade bolo predmetom sporu zaplatenie sumy 4.395,87 eura s príslušenstvom.

So vznesenou námietkou premlčania sa vysporiadal tak, že uviedol, že v danej veci zo zmluvy vyplýva, že splátky sú splatné 20. deň v mesiaci. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že pôvodný veriteľ celý dlh zosplatnil pre viac ako trojmesačné omeškania s úhradou splátky splatnej dňa 20.12.2016 (za obdobie 12/2016), tak ako to vyplýva z upomienky zo dňa 26.02.2017. Pôvodný veriteľ toto právo využil v súlade s ustanovením § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď predtým žalovaného na túto možnosť upozornil. V zmysle už citovaného ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokovanej veci išlo o splátku splatnú 20.12.2016, týmto dňom začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr 20.12.2019. Žalobca v danom spore podal žalobu dňa 02.12.2019, teda v tom čase jeho nárok nebol ešte premlčaný.

Po preukázaní, že nárok žalobcu nie je premlčaný, žalobe vyhovel čo do uplatneného nároku žalobcu v sume 2.908,95 eura s prísl. a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Úspech žalobcu v konaní tak predstavoval 66,17 % a úspech žalovaného 33,83 %. Právo na náhradu trov konania mal teda žalobca, ktorý bol v konečnom dôsledku v tomto spore úspešnejší, preto mu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 32,34 %, čo predstavuje rozdiel medzi percentuálnym úspechom žalobcu a žalovaného. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1, 2; § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, v ktorom okrem iného uviedol, že z prehľadu splátok a úhrad vypláva, že žalovaný sa prvýkrát dostal do omeškania so splátkou splatnou dňa 20.07.2016. Z uvedeného vyplýva, že premlčacia doba v nadväznosti na § 103 druhá veta OZ začala plynúť od 21.07.2016 a skončila 21.07.2019. Vzhľadom k dátumu podania žaloby dňa 02.12.2019 považuje uplatnený nárok za premlčaný. Navrhol napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne žalobu zamietnuť a priznať mu náhradu trov konania v celom rozsahu.

Odvolací súd uznesením 20CoCsp/43/2021-227 zo dňa 28. 02. 2022 zrušil rozsudok vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Krajský súd v Prešove preskúmal vec spolu s konaním ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti rozsudku súdu prvej inštancie je dôvodné, nakoľko prioritná odvolacia námietka spočívala v tom, že súd nesprávne posúdil otázku premlčania.

7. Po vrátení veci odvolacím súdom, súd sa opätovne zaoberal podanou žalobou oboznámil sa s predloženými listinnými dôkazmi, najmä so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, zmluvnými podmienkami, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, predžalobnou upomienkou a doručenkou k uvedenému listu, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, prehľadom splátok a

úhrad, výpisom z obchodného registra žalobcu a právnych predchodcov žalobcu, notárskou zápisnicou + prílohou, rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok + prílohami, oznámením o postúpení pohľadávky + poštovým hárkom, vyjadrením žalobcu a zistil tento skutkový stav.

8. Zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 31. 08. 2015 vyplýva, že spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., Hlavné námestie 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, poskytla žalovanému finančné prostriedky na nákup spotrebného tovaru vo výške 5000,- eur pri ročnom úroku 21,00%, RPMN 21,00% a priemernej RPMN 18,01%. Žalovaný sa poskytnuté finančné prostriedky zaviazal vrátiť 60 mesačnými splátkami po 130,29 eur, t.j. spolu sa zaviazal vrátiť veriteľovi sumu 7817,40 eur. Žalovanému teda bolo poskytnutých 500,- eur a mal vrátiť veriteľovi sumu 7817,40 eur. Dátum splatnosti prvej splátky bol 20. 09. 2015, pričom ďalšie splátky boli splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Termín konečnej splatnosti úveru bol 08/2020.

Podľa bodu 12.2 zmluvných podmienok zmluvy o pôžičke, spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky požiadať od klienta zaplataenie celej pohľadávky spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Spoločnosť je ďalej v prípade nesplácania úveru oprávnená účtovať klientovi úroky z omeškania a iné náklady súvisiace s vymáhaním pohľadávky spoločnosti uvedené v tejto zmluve.

9. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26. 02. 2017 bol žalovaný vyzvaný na úhradu nedoplatku na splátkach vo výške 372,21 eur. Zároveň bol upozornený, že ak do 05. 04. 2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 12/2016, bude veriteľ oprávnený úver zosplatiť.

Právny predchodca žalobcu predložil list zo dňa 22. 04. 2017 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, v ktorom pôvodný veriteľ Consumer Finance Holding a.s. informoval o tom, že dlh z úverovej zmluvy sa stal splatným v celom rozsahu naraz a výška dlhu je 4396,43 eur.

Podľa prehľadu splátok a úhrad, ku dňu podania žaloby žalovaný ako dlžník v danom úverovom vzťahu uhradil sumu 2091,05 eur.

10. Žalobca vo svojich písomných vyjadreniach zo dňa 04. 02. 2020 a 14. 05. 2021 oznámil súdu, že na uplatnenej žalobe trvá v celom rozsahu. Z neúčasti na pojednaní sa ospravedlnil a súhlasil s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti. Žalovaný písomne vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku, pričom poukázal na to, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa nasledujúceho po zročniti splátky, s ktorou bol žalovaný v omeškaní ako prvou. Aj na pojednávaní uviedol, že uplatnený nárok považuje za premlčaný, preto žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu právo na náhradu trov konania.

11. V písomnom podaní zo dňa 13. 06. 2022 žalobca namietal premlčanie pohľadávky, pričom poukázal na ustanovenie článku 12, bod 12.2: zmluvných podmienok zmluvy o pôžičke. Premlčanie vzhľadom na dohodnuté plnenie v splátkach v zmluve o spotrebiteľskom úvere je potrebné posudzovať v zmysle ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, s poukazom na druhú vetu predmetného zákonného ustanovenia, kde priam odkazuje na ustanovenie § 565 OZ. V znení ustanovenia § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva oprávnenie veriteľa žiadať o zosplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej zo splátok dlžníka riadne a včas. Toto právo však veriteľ môže využiť len do splatnosti najbližšej splátky. Premlčacia doba na uplatnenie nároku z predčasne zosplateného úveru neplynie od omeškania sa s s vôbec prvou nezaplatenou úverovou splátkou, ale najskôr od splátky, pre nezaplatenie ktorej sa úver stal predčasne splatným v súlade s ustanovením § 565 OZ, a ustanovením § 53 ods. 9 OZ. Takýto postup vyplýva z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov. Žalovaný splátku splatnú dňa 20. 07. 2016 uhradil, preto logicky odpadla aj možnosť právneho predchodcu žalobcu zosplatiť úver pre „nezaplatenie“ splátky splatnej 20. 7. 2016. Na podporu svojich tvrdení žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 19. 05. 2021, spis. z. 17CoCSP/14/2021 bod 13 odôvodnenia ako aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove 9CoCsp/31/2021 zo dňa 28. 10. 2021, bod 14 odôvodnenia. Ako ďalej vyplýva z vyjadrenia žalobcu, žalovaný bol dňa 26. 02. 2017 formou predžalobnej upomienky vyzývaný na zaplataenie splátky splatnej v mesiaci 12/2016. Zároveň bol upozornený, že v opačnom prípade veriteľ pristúpi k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru. Nakoľko zo strany žalovaného k úhrade omeškanej splátky neprišlo, veriteľ pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru, a to pre nezaplatenú splátku

splatnú dňa 20. 12. 2016. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanému zaslané dňa 22. 04. 2017. Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že dňa 21. 12. 2016 začala plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 20. 12. 2019. Žaloba bola súdu doručená 2. 12. 2019, a teda nárok nie je premlčaný, nakoľko bol uplatnený v rámci uplynutia zákonnej trojročnej premlčacej lehoty. Nakoľko žalovaný svoj dlh doposiaľ neuhradil, žalobca na podanej žalobe naďalej trvá a navrhuje, by súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2908,95 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% z dlžnej sumy ročne od 28. 04. 2017 do zaplatenia a priznal mu nárok na náhradu trov konania.

12. Po takomto oboznámení sa s predloženými listinnými dôkazmi súd dospel k záveru, že podanú žalobu je potrebné zamietnuť.

Podľa ustanovenia §524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa ustanovenia §524 ods. 2 Občianskeho zákonníka, s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa ustanovenia §1 ods. 2 Zák. č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ustanovenia §1 ods. 8 Zák. č. 129/2010 Z.z., ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

Podľa ustanovenia §9 ods. 1 Zák. č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.

Podľa § 11 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- bb) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 odsek 1,
- cc) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 odsek 2 písmeno a) až l), s), z) a aa)
- dd) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 odsek 1 alebo
- ee) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- ff) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa ustanovenia §52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa ustanovenia §53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia §53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia §54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

14. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

15. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli zmluvu, ktorou právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému finančné prostriedky vo výške 5000,- eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť veriteľovi 60 mesačnými splátkami po 134,07 eur pri ročnom úroku 21% a RPMN 21%.

Taktiež mal súd za preukázané, že žalovaný uhradil právnenému predchodcovi žalobcu jednotlivými splátkami spolu sumu vo výške 2091,05 eur.

Vzhľadom na povahu účastníkov tejto zmluvy, je nesporné, že predmetný zmluvný vzťah je vzťahom spotrebiteľským, keďže právny predchodca žalobcu ako dodávateľ pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a uzavrel predmetnú zmluvu so žalovaným, ktorý je fyzickou osobou - nepodnikateľom (čo vyplýva z označenia žalovaného v tejto zmluve identifikačnými znakmi typickými pre nepodnikateľa - menom, priezviskom, bydliskom, rodným číslom a číslom občianskeho preukazu).

16. Súd teda zastáva názor, že vyššie uvedenú zmluvu je zmluvou spotrebiteľskou a preto je nutné na ňu aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj i príslušné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách upravené v Občianskom zákonníku v §52 a nasl., taktiež aj Zákon o ochrane spotrebiteľa, ako aj smernicu Rady 93/13/EHS. Na túto zmluvu je tak potrebné aplikovať prednostne špeciálne spotrebiteľské právo. Podľa §54 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa v pochybnostiach použije právna úprava, ktorá je v prospech spotrebiteľa.

Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu, založeného spotrebiteľskou zmluvou.

17. Podľa ustanovenia §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

18. Podľa ustanovenia §565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

19. Podľa ustanovenia §54a Občianskeho zákonníka, účinného od 5. 12. 2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým

nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

20. Podľa ustanovenia §875v Občianskeho zákonníka, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

21. Podľa ustanovenia §100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa ustanovenia §101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa ustanovenia §103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

22. Podľa dôvodovej správy k §54a Občianskeho zákonníka - zákona č. 343/2018 Z.z., účinného od 5. 12. 2018, zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

23. Inštitúty premlčania a preklúzie sú v zásade inštitútmi „jednoduchého práva“, je však namieste používať ich po zohľadnení a vyvážení všetkých hodnôt, ktoré sú dotknuté. Je nesporné, že je prípustné, aby zákonodarca robil „sektorové výnimky“ pri normovaní obsahu inštitútov súkromného práva s ohľadom na premlčanie či preklúziu, a pre určité typy právnych vzťahov nastavoval jednak rozdielne premlčacie doby (rozlišovanie medzi všeobecnou premlčacou dobou a osobitnými) alebo aj rozdielne právne následky pre nevykonanie práva v určitej dobe (preklúzia podľa § 504 Občianskeho zákonníka).

Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Predkladateľ je presvedčený, že po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy je vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr.

24. Na účely zachovania právnej istoty účastníkov spotrebiteľských zmluvných vzťahov sa navrhujú aj prechodné ustanovenia, v zmysle ktorých sa nová právna úprava nebude aplikovať vo vedených konaniach o vymoženie práva zo spotrebiteľskej zmluvy, t. j. v súdnom, exekučnom alebo rozhodcovskom konaní, ktoré boli začaté na základe návrhu na začatie konania podaného pred dňom účinnosti tohto zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd v prvom rade v danom spore skúmal, či voči žalovanému v konaní nie je uplatňovaný premlčaný nárok, ktorý už nie je možné vymáhať. Žaloba vo veci bola podaná na tunajšom súde dňa 02. 12. 2019, teda za účinnosti ustanovenia §54a Občianskeho zákonníka.

25. Podľa ustanovenia §565 Občianskeho zákonníka môže veriteľ pre omeškanie s niektorou splátkou žiadať splatenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté. Takáto dohoda je obsiahnutá bode 12.2. Zmluvy a ktorý v zhode s ustanovením §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravuje možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh pre omeškanie s jednotlivou splátkou pri omeškaní jej úhrady o viac ako tri mesiace. V takom prípade podľa ustanovenia §103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Účelom ustanovenia §103 Občianskeho zákonníka je brániť tomu, aby veriteľ mohol otáľať s využitím práva podľa §565 pri omeškaní dlžníka, resp. motivovať veriteľa k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa §565 Občianskeho zákonníka veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva (čo neznamená, že ide o okamih, kedy ho prvýkrát mohol využiť). V spotrebiteľských vzťahoch navyše §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje uplatniť právo podľa §565 až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti musí byť toto ustanovenie lex specialis k §565 druhej vete Občianskeho zákonníka, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa §565 Občianskeho zákonníka. To je však v rozpore s §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa §565 Občianskeho zákonníka po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však nemá vplyv na plynutie premlčania. V prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle §103 Občianskeho zákonníka. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia.

26. Podľa § 391 ods. 2 C.s.p., ak bolo rozhodnutie zrušené, a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

27. Odvolací súd - Krajský súd v Prešove vo svojom zrušujúcom uznesení č.k. 20CoCsp 43/2021-227 v bodoch 18 - 21 uviedol: Výzvou zo dňa 26.02.2017 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy, pričom konkretizoval nezaplatenú splátku pre ktorú sa rozhodol využiť svoje právo na zaplatenie celého dlhu, a to 12/2016.

V predmetnom prípade je teda zrejmé, že premlčacia doba začala s ohľadom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka plynúť najneskôr odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, t.j. od 22.04.2017. Ako bolo už vyššie uvedené a ako vyplýva aj z obsahu spisu, dlžnou splátkou, pre ktorú mohlo nastať zosplatnenie, je však už splátka splatná za 7/2016 (konkrétne splatná dňa 20.07.2016), teda od uvedeného dátumu začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 Občianskeho zákonníka, čiže od nezaplatenej splátky, pre ktorú mohlo dôjsť prvýkrát k uplatneniu práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.

S poukazom na vyššie uvedené je odvolací súd toho názoru, že premlčacia doba v predmetnom prípade začala plynúť odo dňa neuhradenia prvej omeškanej splátky, pre ktorú mohlo dôjsť k zosplatneniu, t.j. odo dňa 21.07.2016 a uplynula by dňa 21.07.2019. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 28.11.2019, bola podaná oneskorene.

Z týchto dôvodov preto nemožno konštatovať správnosť úvah súdu prvej inštancie o neuplynutí premlčacej doby v prejednávanom spore.

28. Odvolací súd preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na opätovné konanie a rozhodnutie.

29. Po vykonanom dokazovaní, s poukazom aj na právne závery Krajského súdu v Prešove, ktorého vysloveným právnym názorom je súd prvej inštancie viazaný vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca v konaní voči žalovanému uplatnil nárok zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý je premlčaný a tento v zmysle §54a Občianskeho zákonníka už nemožno vymáhať a to ani v súdnych konaniach. Súd preto žalobu v celom rozsahu zamietol.

30. Podľa ustanovenia §255 ods. 1, 2 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

V danej veci súd žalobu žalobcu zamietol a teda v konaní bol úspešný žalovaný, ktorému patrí náhrada trov konania v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.